

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Honestate Canonicoꝝ, Et Alioꝝ
Ecclesiasticorꝝ Specvlꝝ**

Langhe-Cruys, Johan

Duaci, 1587

Quibuscum Clerici conuersari debeant. cap.iii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63733)

Quibuscum clerici conuersari debeant. CAP. III.

PŒTEREA cū tantoperē ad honestatē parādam, & conseruandam conducat conuersariō, ut in concilio Senonensi statutum fuit^a, vt omnes clerici, & maximē in sacris constituti, in cōuersatione con laicis ita se habeant, vt neq; ex nimia familiaritate conuersatione æquali reddatur contemptus dignitati, neque ex nimia austeritate, fastu, aut pompa superbius plus æquo elati iudicentur. Neque in publico ludio, aut aliis ludis, maximē cū laicis. A ludo aleæ, neque, qui à sorte pendent, abstineant; neque ludos fautores, spectatores, aut testes existant. Non se admisceant choreis publicis, tripudiationibus, aut saltationibus: non turpes, amatorias, aut lasciuas deprementarias, seu cantantibus faueāt, aut adsint. Siquis denique olim in diuersis conciliis constitutum fuit^b, vt presbyteri, & diaconi, vel deinceps, quibus ducere vxorem est licitum, etiam alienarum nuptiarum euitentur conuiuia; neque his cœtibus admisceantur, vbi amatorias cantantur, & turpia carmina, aut obsceni motus choreis, & saltationibus offeruntur; ne auditus, & cœtus sacris ministeriis deputati, turpium spectaculorum atque verborum contagione polluantur.

^c Cæterum cū Ecclesiasticus dicat^c: omne animal diligere simile sibi, sic & omnē hominem proximo, operam dabunt clerici, vt postposita nimia illa laicorum familiaritate, quisq; sibi deligat è clero virum bonum, & prudentem, quicum verseat. Nam coherere, & coniungi non possunt, quibus studia, & vota sunt diuersa. Plurimum autē, vt D. Ambrosius inquit^d, prodehinc cuique bonis coniungi, & presertim adolescentibus, vt claros, & sapientes viros sequantur. Quomodo congregitur sapientibus, sapiens est: qui autem congregitur imprudentibus, imprudens cognoscitur^e. Et ad probationem itaque bonis iungi plurimum profici, ad probitatis testimonium. Ostendunt enim adolescentulorum se imitatores esse, quibus adhaerint; & raualescit opinio, quod ab his viuendi acceperint similitudinem cum quibus conuersandi hauserint cupiditate. Pulchra itaque copula seniorum, atque adolescentulorum.

^a cap. 25 de decretis. mor.

^b Qualis clericorum cum laicis debeat esse conuersatio.

^c Cōc. Vnes. 1. cap. 11. & A. gal. cap. 39. c. presbyteri, dist. 34.

^d cap. 12.

^e d. in noua. 16. 77. e lib. 2. offic. cap. 20.

^f Proverb. 13.

Inde iustus Iesus Naue ^a, quod cum non modò erudiuit ad legis scientiam Moysi copula; verum etiam sanctificandam gratiam. Vnde factum est, vt qui fuerat socius conuersationis, fieret successor potestatis. Sic Abraham adhaerit Loth ad adolescentulus ^b, Helig Helisæus ^c. In A. di. bus Apostolorum Barnabas assumpsit Marcum ^d; Paulus Timotheum ^e, & Titum ^f. Sed illis videmus diuisa fuisse officia, vt seniores consilio praualerent, iuniores ministerio. Plerumque etiam virtutibus pares, dispares zelum sui delectantur copula, sicut delectabantur Petrus & Iohannes ^g.

D. verò Cyprianus ^h: Constantis, inquit, Apostoli vox est: Præcipimus vobis in nomine Domini IESU CHRISTI, vt recedatis ab omnibus fratribus ambulâtibus iniquitatè, & non secundum traditionem, quam acciperet à nobis. Et iterum ^k: Nemo vos decipiat inanis verbis. Propterea enim venit ira Dei super filios contumaciae. Nolite ergo esse participes eorum. Recedendum est à delinquentibus, vel imò fugiendum, ne dum quis malè ambulâtibus iungitur, & per itinera tremens, & criminis graditur, à via veri itineris exerrâs, pari crimine & ipse teneatur. Nihil enim, vt D. Chrysostomus censuit ^l, ita perniciosum, ac pestiferum est, vt conuersio prauorum hominum: qui etiam si valde tecum amore, aut necessitudine coniuncti sint, abscedendi sunt ab amicitia tua. Nam nisi hoc feceris, nec illos lucraberis, & tu ipse simul peribis: sin verò procul abs te illos abieceris, tu saltem salutem consequeris. Quia nisi nostra plerumque membra rescindimus, cum incurabili morbo & ipsa tabescunt, & reliquis officunt: multò magis in amicis atque cognatis id faciendum, si salutis tuae obstant. D. verò Bernardus ^m: Hæc tria, inquit, sunt conuersationi nostræ maximè necessaria, nimirum vt sobriè, & iuste, & piè viuamus; quoniam primum debemus nobis, secundum proximo, tertium Deo. Ante omnia igitur perfectam hanc continentiam, & sobrietatem quaerere, quam debes tibi ipsi: Dehinc adde misericordiã, quam debes proximo, quia cum eo saluandus es: Deinde patientiam, quam debes Deo; quia ab eo saluandus es. Omnes enim, qui piè volunt viuere in Christo, perfectionem

a *Deut. 31.*
b *Genes. 12.*
c *3. Reg. 19.*
d *4. Reg. 2.*
e *Act. 19.*
f *Act. 16.*
g *2. Corinth. 8. Galat. 2.*
h *1. Cor. 20. 29.*
i *Act. 1. 4.*
k *in tract. de simplic. Prælat.*
l *2. Thessal. 3.*
m *ad Ephes. 5.*

l *Hom. 60. in Matth.*

m *serm. 2. de resurrectione. Quæ conuersationi nostræ maximè sunt necessaria.*

tionem patiuntur, & per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum cœlorum. Vide ergo ne per patientiam pereas, sed vniuersa pro eo sustine, qui pro te maiora sustinuit, & apud quem instructio patientia non erit.

Excubandum est itaq; fratres dilectissimi, atq; con-
 bus viribus elaborandum, vt D. Cypriani sententia
 quentes^a, inimico fauienti, & iacula sua in omni-
 poris partes, quibus percuti, & vulnerari possunt,
 rigenti, sollicita, & plena vigilantia repugnandum
 dum quod Petrus quoq; Apostolus in epistola sua
 monet, & docet, dicens^b: Sobrius esto, & vigilans
 aduersarius vester diabolus, tanquam leo rugiens,
 quid deuorare quæres, circuit. Circuit ille nos
 & tanquam hostis clausos obsidens, muros explorat,
 tentat, an sit aliqua pars membrorum minus
 minus fida, cuius aditu ad interiora penetret.
 oculis formas illices, & faciles voluptates, vt
 struat castitatem. Aures per canorâ musicam
 sonus dulciori auditu soluat, & molliat Christi-
 rem. Linguam ad conuiuium prouocat, manus
 lacessentibus ad petulantiâ cœdis instigat, vt
 rem faciat, luera opponit iniusta: vt animâ pecunia
 piat, ingerit perniciofa compendia: Honores
 promittit, vt cœlestes adimat: ostendit falsa, vt
 riptat. Et cum latenter non potest fallere, ex-
 aperte minatur, terrorem turbidæ persecutionis
 tans, ad debellandos Dei seruos, inquietus
 semper infestus. In pace subdolos, in persecutione
 lentus. Quamobrem, fratres dilectissimi, contra
 diaboli, vel fallaces insidias, vel apertas minas
 bet instructus animus, & armatus: tam paratus
 ad repugnandum, quam est ad impugnandum
 paratus inimicus.

De castitate & continentia clericorum sacro
 initiatorum. C A P. I I I I.

NON infimum in honestate clericorû locum
 tiner castitas. Quid enim, vt D. Bernardus
 quit, castitate decoius? quæ mundum de
 mundo conceptum semine, de hoste domesticum
 Iam

^a in serm. de
 zelo & liuore.

^b 1. Pet. 5. cap.

Quibus modis
 a diabolo ten-
 temur.

e epist. 42.